

Lakialoite 91/2012 vp

LA 91/2012 vp - Arto Satonen /kok ym.

Tarkistettu versio 2.0

Laki yliopistolain 8 §:n ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle

Korkealaatuinen koulutus on globaalisti kysytty kauppatavara. Lukuvuonna 2010-2011 Yhdysvalloissa opiskeli 723 277 ja Isossa-Britanniassa 428 225 ulkomaalaista opiskelijaa. Ulkomaisten opiskelijoiden määrät ovat kasvaneet näissä maissa viime vuosina useita prosenttiyksikköjä vuosittain. Myös Suomessa tulisi olla mahdollista tarjota maksullista koulutusta ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille ja houkutella opiskelijoita jäämään valmistumisen jälkeen suomalaiseen työelämään.

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden lukukausimaksuilla yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat kehittää vieraskielistä opetusta myös suomalaisten opiskelijoiden hyväksi. Samalla Suomen kansainvälistä arvostusta nauttiva koulutusjärjestelmä voidaan kehittää vientituotteeksi.

Suomen lain mukaan ei nykyisin ole mahdollista periä lukukausimaksuja yksittäisiltä ulkomaisilta opiskelijoilta, vaan ainoastaan myydä räätelöityä koulutusta ryhmille. Lainsäädäntöä tulee muuttaa siten, että myös suomalaiset oppilaitokset voivat tarjota koulutusta maksua vastaan EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville yksittäisille opiskelijoille. Tällöin myös opiskelijamäärät saadaan pidettyä useilla aloilla nykyistä korkeampina ja opettajillekin riittää töitä aloilla, joille kotimaisia opiskelijoita ei ole riittävästi.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden lukukausimaksuihin tulee liittää verovähennysoikeus kannustimena siten, että opiskelun loputtua Suomeen töihin jäävä henkilö voi vähentää verotuksessa maksamansa lukukausimaksut kokonaisuudessaan takaisin viiden vuoden aikana. Jokaisena opiskelun jälkeisenä vuonna Suomeen ansiotyöhön jäänyt EU- tai ETA-maiden ulkopuolinen henkilö olisi oikeutettu vähentämään tuloverotuksessa korkeintaan yhden viidesosan opiskelunsa aikana maksamistaan lukukausimaksuista. Tämä kannustaisi ulkomaalaisia jäämään Suomeen töihin useammaksikin vuodeksi tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Työvoiman tarjonta on jo kääntynyt Suomessa laskuun. Suomi tarvitseekin kipeästi ammattitaitoista ja suomalaiseen kulttuuriin jo sopeutunutta työvoimaa maan rajojen ulkopuolelta. Jatkossa ulkomaisen työvoiman määrä tulee väistämättä kasvamaan. Parhaita mahdollista työvoimaa ovat Suomessa tutkintonsa suorittaneet, joilla on jo suomalaisen kulttuurin ja kielen tuntemus.

Verovähennyksen rinnalle tulee luoda stipendijärjestelmä, jolla mahdollistetaan kehitysmaista tulevien köyhien ja lahjakkaiden oppilaiden opiskelu Suomessa. Rahoitus näiden kehitysmaiden opiskelijoiden tukemiseen järjestettäisiin kehitysyhteistyöbudjetista. Rahoitus suunnattaisiin Suomen olemassa olevien kehitysyhteistyömaiden opiskelijoiden tukemiseen. Stipendit kohdennettaisiin neuvoteltaville ohjelman painopistealoille.

Liittämällä täysimääräinen verovähennysoikeus ulkomaalaisten lukukausimaksuihin annetaan samalla selvä viesti sen puolesta, että korkeakouluopetuksen tulee olla suomalaisille ilmaista myös tulevaisuudessa. Suomalaisten osalta voidaan lähtökohtaisesti olettaa, että he jäävät työhön Suomeen tai ainakin suorittavat osan työurastaan Suomessa. Korkeakoulutuksen maksuttomuus suomalaisille opiskelijoille on mahdollisuuksien tasa-arvoon perustuva lähtökohta, josta on pidettävä kiinni.

Lakia valtion talousarviosta tulee muuttaa siten, että perittävät lukukausimaksut käytetään yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen omaan toimintaan, jotta opetuksessa saavutetaan korkea kansainvälinen taso.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

yliopistolain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yliopistolain (558/2009) 8 §:n otsikko ja 1 momentti seuraavasti:

8 §

Opetuksesta perittävät maksut

Korkeakoulututkintoon johtava opetus on maksutonta Suomen kansalaiselle. Suomen kansalaisia koskevia tämän lain säännöksiä sovelletaan myös henkilöön, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön taikka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen nojalla tulee rinnastaa Suomen kansalaiseen. Muille kuin Suomen kansalaisille korkeakoulututkintoon johtava opetus on maksutonta, jos henkilö on asunut Suomessa tai muussa Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa vähintään kaksi vuotta ennen opintojen aloittamista ja asumista Suomessa voidaan pitää luonteeltaan pysyvänä. Muilta kuin edellä mainituilta opiskelijoilta perittävät lukukausimaksut voivat yliopiston päätöksen mukaan vaihdella 3 500 eurosta 12 000 euroon lukuvuodessa. Jatkotutkintoa suorittavilta lukukausimaksuja ei peritä. Ulkopuolisen tahon tilauksesta kehitettävästä ja toteutettavasta yliopistontutkintoon johtavasta koulutuksesta on perittävä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

2.

Laki**ammattikorkeakoululain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammattikorkeakoululain (351/2003) 26 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 564/2009 , seuraavasti:

26 §

Opetuksesta perittävät maksut

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava opetus on maksutonta Suomen kansalaiselle. Suomen kansalaisia koskevia tämän lain säännöksiä sovelletaan myös henkilöön, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön taikka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen nojalla tulee rinnastaa Suomen kansalaiseen. Muille kuin Suomen kansalaisille korkeakoulututkintoon johtava opetus on maksutonta, jos henkilö on asunut Suomessa tai muussa Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa vähintään kaksi vuotta ennen opintojen aloittamista ja asumista Suomessa voidaan pitää luonteeltaan pysyvänä. Muilta kuin edellä mainituilta opiskelijoilta perittävät lukukausimaksut voivat ammattikorkeakoulun päätöksen mukaan vaihdella 3 500 eurosta 12 000 euroon lukuvuodessa. Ulkopuolisen tahon tilauksesta kehitettävästä ja toteutettavasta tutkintoon johtavasta koulutuksesta on perittävä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

3.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään tuloverolakiin (1535/1992) uusi 95 b § seuraavasti:

95 b §

Korkeakoulujen lukukausimaksuista tehtävät vähennykset

Henkilö, joka on suorittanut korkeakoulututkinnon Suomessa ja jolle opiskelu ei ole ollut maksutonta yliopistolain 8 §:n 1 momentissa tai ammattikorkeakoululain 26 §:n 1 momentissa säädetyn perusteella, saa vähentää palkkatulostaan tulonhankkimisvähennyksenä opiskelun päättymisestä seuraavan viiden vuoden aikana kunakin vuonna yhden viidesosan opiskeluaikana maksamistaan lukukausimaksuista.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta 20 .

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2012

Arto Satonen /kok
Kalle Jokinen /kok
Markku Mäntymaa /kok
Esko Kurvinen /kok
Jukka Kopra /kok
Kimmo Sasi /kok
Eero Lehti /kok
Jouko Jääskeläinen /kd
Pertti Hemmilä /kok
Markku Eestilä /kok
Lars Erik Gästgivars /r
Harri Jaskari /kok
Pauli Kiuru /kok
Kari Tolvanen /kok
Eero Suutari /kok
Anne Holmlund /kok
Tapani Mäkinen /kok
Anne-Mari Virolainen /kok
Lenita Toivakka /kok
Petteri Orpo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Pertti Salolainen /kok
Ben Zyskowicz /kok
Janne Sankelo /kok
Timo Heinonen /kok
Heikki Autto /kok
Anu Urpalainen /kok
Leena Harkimo /kok
Sampsa Kataja /kok
Sanni Grahn-Laasonen /kok
Jaana Pelkonen /kok
Sinuhe Wallinheimo /kok
Ilkka Kanerva /kok
Pia Kauma /kok
Sanna Lauslahti /kok
Sofia Vikman /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Stefan Wallin /r
Mats Nylund /r
Sauli Ahvenjärvi /kd
Thomas Blomqvist /r
Outi Mäkelä /kok
Raija Vahasalo /kok
Jari Myllykoski /vas
Jukka Kärnä /sd
Päivi Lipponen /sd
Raimo Piirainen /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Kari Rajamäki /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Suna Kymäläinen /sd
Reijo Tossavainen /ps
Kauko Tuupainen /ps
Lea Mäkipää /ps
Pentti Kettunen /ps
Laila Koskela /ps
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Jussi Halla-aho /ps
Ville Vähämäki /ps
James Hirvisaari /ps
Martti Mölsä /ps
Juha Väättäin /ps
Hanna Mäntylä /ps
Johanna Jurva /ps
Ismo Soukola /ps
Anne Louhelainen /ps

Maria Lohela /ps
Pentti Oinonen /ps
Juho Eerola /ps
Jussi Niinistö /ps
Tom Packalén /ps
Kimmo Kivelä /ps
Reijo Hongisto /ps
Osmo Kokko /ps
Ritva Elomaa /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Timo Soini /ps
Lauri Heikkilä /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Ari Jalonen /ps
Pirkko Mattila /ps
Pietari Jääskeläinen /ps
Pertti Virtanen /ps
Maria Tolppanen /ps
Jari Lindström /ps
Kaj Turunen /ps
Arja Juvonen /ps
Mika Niikko /ps
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Olli Immonen /ps
Ari Torniainen /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Mikko Savola /kesk
Markus Lohi /kesk
Simo Rundgren /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Eero Reijonen /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Mirja Vehkaperä /kesk
Elsi Katainen /kesk
Anne Kalmari /kesk
Markku Rossi /kesk
Jari Leppä /kesk
Eeva-Maria Maijala /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Juha Sipilä /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Lasse Hautala /kesk
Kimmo Tiilikainen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Mika Lintilä /kesk
Tapani Tölli /kesk
Annika Saarikko /kesk
Timo Kalli /kesk
Juha Rehula /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
